

ГО «ЦЕНТР ЕКОЛОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ
«ЕКОДІЯ»

а/с 32, Київ, 01133; ЄДПРОУ: 41210108
+380 44 357 7841; info@ecoaction.org.ua
вул. Євгена Коновальця, 36Е, Київ, 01133

18.08.2025 № 191

Верховна Рада України
вул. М. Грушевського, 5,
Київ, 01008
Голові комітету
з питань енергетики та
житлово-комунальних послуг
А. М. Герусу

Копія: Бондар М. Л., Волинець М. Я.,
Горобець О. С., Гриб В. О.,
Жупанин А. В., Іоффе Ю. Я.,
Камальчук Ю. О., Кісільов І. П.,
Кіт О. Б., Козир С. В., Костюх А. В.,
Красов О. І., Кучеренко О. Ю.,
Мулик Р. М., Нагорняк С. В.,
Пивоваров Є. П., Семінський О. В.,
Скороход А. К., Совсун І. Р.,
Хлапук М. М., Шаповалов Ю. А.,
Юнаков І. С., Юрченко О. М.

Копія: Міністерство енергетики
України
вул. Хрещатик, 30,
м. Київ, 01601
Першому заступнику
Міністра енергетики України
Некрасову А. Л.

Шановний Андрію Михайловичу,

Хочемо звернути Вашу увагу на редакційну неточність в законопроекті №12087-д “Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики”, що може створити правову колізію.

Цей законопроект, серед іншого, вводить в українське законодавство поняття громадських енергетичних об’єднань (citizen energy communities), відповідно до Директиви ЄС 2019/944. Проте у ч. 1 ст. 58-2 “Громадське енергетичне об’єднання” вказується, що таке об’єднання має бути неприбутковою організацією.

1. **Зазначення вимоги бути виключно неприбутковою організацією прямо суперечить визначенню громадського енергетичного об’єднання, наведеного в ст. 1 цього ж самого законопроекту, що прямо переносить (перекладає) положення Директиви (ЄС) 2019/944.**
У п. 34, ч. 1, ст. 1 вказано, що таке об’єднання не повинно мати “свою основною метою отримання прибутку”, що не є тотожним податковому статусу неприбуткової організації і має

підсвітити задоволення найперше суспільних інтересів своїх членів (учасників). Але це не обмежує і не може обмежувати подібні об'єднання виключно до статусу неприбуткової організації.

2. У Директиві (ЄС) 2019/944 не передбачено, що такі об'єднання мають бути суто неприбутковими. Ні стаття 2 (Definitions), ні стаття 16 (Citizen energy communities), яку ст. 58-2 законопроекту частково дублює, не мають відповідних згадок.

Навпаки, п. 44 преамбули Директиви (ЄС) 2019/944 окремо вказує, що громадські енергетичні об'єднання можуть набувати різних організаційно-правових форм: як тих, що створені з метою отримання прибутку, так і без такої мети (асоціації, кооперативи, партнерства, некомерційні організації, МСП тощо). “Non-profit organisation” перелічена через кому, а не як єдина і основна форма.

3. Залишення вимоги щодо неприбутковості створить додаткове податкове навантаження та ускладнить бюрократичні процедури: якщо громадське енергетичне об'єднання є неприбутковою організацією, але здійснило операцій з постачання товарів/послуг на суму більше 1 млн гривень протягом останніх 12 календарних місяців (**що, по суті, дуже маленька сума в масштабах участі на ринку електричної енергії**), то воно має зареєструватися платником ПДВ відповідно до пункту 181.1, ст. 181 ПКУ.

4. До того ж, ч. 4, ст. 58-2 вказує, що “до громадських енергетичних об'єднань застосовуються недискримінаційні, справедливі, пропорційні та прозорі процедури, зокрема щодо ліцензування, встановлення економічно обґрунтованих тарифів”, а ч. 7 тієї ж самої статті закріплює, що “громадські енергетичні об'єднання несуть фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії відповідно до правил ринку та з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом”.

Питання тарифоутворення та ліцензування переплітаються з обов'язковістю статусу неприбутковості, бо неприбуткові організації, **знаючи обмеження свого податкового статусу, будуть позбавлені будь-яких заохочень реалізовувати більш масштабні проєкти, які б охоплювали щось більше ніж декілька суміжних будівель.**

5. Залишення вимоги щодо неприбутковості означає, що енергетичні кооперативи не зможуть бути визнані громадською енергетичною спільнотою, адже відповідно до ст. 1 Закону України “Про альтернативні джерела енергії”, енергетичні кооперативи можуть створюватися з метою отримання прибутку.

Запропоноване визначення громадських енергетичних об'єднань ускладнює нормативно-правове регулювання (по суті створюється ще одна форма, яка існує паралельно) і теоретично створює правову колізію, яку з часом треба буде усунути: **в країнах ЄС енергетичний кооператив є однією з можливих форм громадського енергетичного об'єднання, яке виступає, як рамкове поняття.**

Ми хочемо попередити некоректне перенесення норм європейського законодавства в правову систему України та їхнє викривлене застосування в майбутньому.

На нашу думку, згадка про неприбутковість в ч. 1, ст. 58-2 законопроекту №12087-д є суперечністю та потребує редакційного уточнення, шляхом її видалення.

З повагою:

ГО “Центр екологічних ініціатив “Екодія”

Всеукраїнська Агенція Інвестицій та Сталого Розвитку

Агенція сталого розвитку “Синергія”

ГО “Еко клуб”

Керівник відділу енергетики

ГО “Центр екологічних ініціатив “Екодія”

Криницький К.І.